Venstre er i dag ubestridt Danmarks stærkest organiserede parti med 95.000 medlemmer og en organisationsprocent på 24. Det er mere end det dobbelte af, hvad noget andet parti kan præstere. Organisationsprocenten må ses på baggrund af, at Venstre havde fremgang ved sidste valg. Resultatet på dette område må således betragtes som særdeles tilfredsstillende, sagde partisekretær Kurt Sørensen i sin organisatoriske beretning på Venstres Landsmøde i Aalborg.

Derimod er det langtfra tilfredsstillende, at samtlige danske partier har oplevet en stor medlemstilbagegang gennem de sidste 25 år. Antallet af medlemmer i de politiske partier er i denne periode blevet mere end halveret. Desværre er der ingen sikre tegn på, at udviklingen er ved at vende, hvis der ikke gøres en særlig indsats. Vi er ved at nærme os tilstande, som man kender det i udlandet, hvor det er nogle forholdsvis få, der har den reelle politiske indflydelse. I nogle danske partier er det allerede sådan. Det er ikke i overensstemmelse med danske politiske traditioner. Vi kan trøste os med, at det står bedst til hos Venstre, men det løser ikke folkestyrets problemer. Men er der da ikke stadig politisk interesse i Danmark? Det er der - en meget stor interesse endda. Men lysten til at tage et politisk ansvar og være politisk aktiv er blevet mindre, og det er vel ikke mindst på dette, at vi kan måle et demokratis styrke.

En risiko for folkestyret.

Det er farligt for et folkestyre som det danske, at en stadig mindre gruppe får den reelle politiske indflydelse, og at færre og færre føler et ansvar for demokratiet. Nedgangen i medlemstallene betyder, at den nære kontakt mellem vælgerne og de valgte svækkes. Det er ikke den vej, vi skal gå. Der er dem, der mener, at demokratiet i Danmark er noget, vi bare har. Det gælder formentlig ikke mindst unge mennesker. Men ser vi os rundt om i verden må vi nok konstatere, at demokratiet i dag er en sjælden ting. En styreform, som det nok er værd at slås for, også i det daglige. Det gør vi bedst ved at arbejde for, at et stort antal vælgere tager deres politiske ansvar og bliver politisk aktive. Det er demokratiets forudsætning. Ellers udarter det til at blive et reelt fåtals-styre.

Surere at gøre et politisk arbejde.

Det er blevet sværere - og surere - at gøre et stykke politisk arbejde. Det kan mærkes på mange ting. Blandt andet på, at færre og færre vil være aktivt med. De vil nok stemme, men medlemsindflydelse og politisk ansvar vil man ikke vide af. Det er blevet populært i dele af pressen at kritisere politikerne. I mange tilfælde på en helt

urimelig måde. Det smitter af i befolkningen Det er også blevet vanskeligere at finde kandidatemner.
For få år tilbage var der mange at tage af. Det er der ikke længere. Vi må også konstatere, at en stadig større del af den politiske debat foregår uden om de politiske partier. Det er partierne ikke nødvendigvis uden skyld i.
Det er engang imellem, som om de politiske partier ikke helt akcepterer, at de ikke har monopol på at drøfte politik og rejse politiske spørgsmål. Sådan er det ikke - det bør de politiske partier notere sig.
Græsrodsbevægelserne.
Venstre startede selv som en græsrodsbevægelse. Andelsbevægelse, folkelige organisationer, højskoler, noget af det, der på afgørende måde prægede Danmark i 100 år og stadig gør det, voksede op sammen med Venstre. Hvor Venstre var med, dér groede det. Der for vandt Venstre også den politiske kamp omkring århundredskiftet. De folk, der vil være de kommende års græsrødder, kan også godt blive dem, der vinder disse års politiske kamp. Der ligger i dette en stor udfordring for de danske partier.
Når jeg lægger vægt på, at en langt større del af den politiske debat bliver rejst og de politiske initiativer taget af de politiske partier, skyldes det, at mange af de centralt dirigerede såkaldte græsrodsbevægelser er anti-bevægelser, hvis formål bestemt ikke er at styrke det danske folkestyre i den form, vi ken der det. Tværtimod har man helt andre politiske idealer.
Vælgerne har også et ansvar.
Hvem har så skylden for den politiske udvikling, vi har oplevet herhjemme de senere år.
Store dele af vælgerbefolkningen vil sikkert uden tøven sige: det har politikerne da - hvem ellers?
Ja, hvem ellers? Selvfølgelig skal politikerne da kritiseres.
Det er der nu heller ingen fare for, at de ikke bliver.
Men i et folkestyre er det ikke bare de folkevalgte, der har et ansvar. Vælgerne har det også. Og det forekommer, som om de i høj grad har svigtet. Vælgerne kræver politisk stabilitet og politiske resultater. Men de gør det umuligt at leve op til disse krav, så længe, de stemmer, som de gør. Mange mennesker synes snarere at opfatte stemmesedlen som en tipskupon end som det, den er: det danske folkestyres

fornemste udtryksmiddel. Danske vælgere burde med stemmesedlen i hånden nøje overveje, hvordan den kan bruges for at styrke vor styreform. Men alt for mange er til fals for en modebevægelse. Det har lammet dansk politik i store dele af halvfjerdserne. Politikerne har en del af ansvaret for, at det er gået, som det er - naturligvis har de det - men vælgerne har det bestemt også. Skal vi have den stabilitet og handlekraft ind i dansk politik, som man ønsker, nytter det ikke at give de partier, der ikke lever op til ansvaret, den magt, de har i dag.

Over 1000 foreninger.

Kurt Sørensen gennemgik Venstres medlemsmæssige situation. Venstre har en tilbagegang på 3600 medlemmer i 1979. Set på baggrund af de forudgående års tilbagegang må den medlemsmæssige situation betegnes som uakceptabel. Ikke bare for Venstres skyld, men for det danske folkestyres. Derfor går Venstre over hele landet i 1981 ind i en landsomfattende medlemskampagne under mottoet "Styrk folkestyret". Vi håber, at alle, der føler sig knyttet til Venstre, melder sig ind i Venstre, men vi opfordrer samtidig politiske modstandere til at melde sig ind i deres parti. For folkestyrets skyld.

Trods en tilbagegang i 1979 har Venstre mange smukke enkeltresultater. Der er fremgang i to amter - Københavns amt og Søndre storkreds. Ikke færre end 13 kredse har fremgang. Det er Rødding, Tønder, Aalborg Øst, Hellerup, Køge, Gladsaxe, Lyngby, Fredericia, Varde, Augustenborg, Helsingør, Rønne og Odense 3. Venstre har tre kredse med en organisationsprocent på over 40.

Det er Morsø med 46,6, Nykøbing S., med 45,2 og Rødding med 41,8. Det er imponerende tal, der udtrykker både stærke politiske traditioner og et ihærdigt arbejde gennem generationer.

Venstre er stadig partiet med de mange lokale foreninger. Der er i dag 1.021, en tilbagegang på 7. Alt tyder på, at det er ved at være slut med foreningssammenlægningerne, og det må hilses med tilfredshed. Det viser sig, at de store medlemstab ligger der, hvor man har sammenlagt uden at decentralisere.

30.000 drøftede debatoplæg.

Venstres Landsorganisation har haft en meget omfattende virksomhed i 1979. Der er efter bestilling - ikke mindst fra unge under uddannelse - udsendt over en halv million pjecer. Venstres debatarbejde har omfattet emner som Folkekirken, Det grønne

samfund, Skole og uddannelse og Den nære ejendomsret. Debatoplæggene er behandlet af 30.000 personer. I næste sæson kan der ventes debatoplæg om kommunen - det nære samfund - et debatoplæg om firsernes politik udarbejdet af Henning Christophersen, et oplæg om en liberal udgiftspolitik og et kvindepolitisk oplæg.

Det gælder for alle partier, at der er en skæv fordeling af antallet kvinder og mænd i såvel det organisatoriske som det politiske arbejde.

Det er beskæmmende i betragtning af, at det er 72 år siden, at kvinderne første gang fik valgret, nemlig til de kommunale råd.

Venstre havde i sin tid en bevægelse, der hed Venstres kvinder. Den fandt selv - i 1965 - at den havde overlevet sig selv. I de senere år har der imidlertid meldt sig en stor interesse for et arbejde blandt liberale kvinder. Det har resulteret i en række konferencer lokalt og på landsplan. En særlig kvindepolitisk gruppe, der har udarbejdet debatoplægget, forventer, at det vil blive drøftet ikke mindst af liberale kvinder over hele landet.

Det politiske klima.

Kurt Sørensen sagde tilsidst nogle ord om det politiske klima, Venstres arbejde skal foregå i:

Venstre har blot inden for de sidste 10 år været med i en VKR- regering. Vi har haft en ren Venstre-regering, og vi har været med i en Venstre-socialdemokratisk regering. Og vi har været i opposition, som vi er det nu. VKR-regeringen og Venstre-regerin- gen blev fældet politisk. SV-regeringen var et forsøg, der ikke lykkedes. Ikke på grund af manglende samarbejdsvilje, men fordi LO sagde stop og fordi statsministeren ikke havde det fornødne mod.

I Venstres kredse vil man finde, at det er meget nyttigt, at forsøget blev gjort. Det skabte en afklaring af en gammel drøm også hos Venstres folk: drømmen om, at de to store folkelige partier i fællesskab kunne løse landets problemer. Som man så mange steder har kunnet det i kommunerne. Man glemte bare, at det var en anden type socialdemokrater, man mødte her. Forventningerne til, at det skulle være lettere at samarbejde med den nye generation i Socialdemokratiet er nok yderst små, så SV-tanken står næppe over for at kunne virkeliggøres i lange tider.

Der var opslutning bag Venstres ledende folk, da forsøget blev gjort. Der var også opslutning, da det blev slået fast, at samarbejdet ikke var nogen

mulighed.
Der venter en benhård politisk kamp.
70'erne var et politisk mærkeligt årti. Hvad man troede sikkert i dansk politik, viste sig ikke at være det. Vi oplevede opbrud af en art, som man ville have betvivlet blot få år tidligere.
Nye partier kom til og gamle partier var ved at forsvinde. Danmarks solide vælgerkorps viste sig at være mindre solidt, end man troede det muligt.
I dag er det som om brikkerne langsomt er ved at falde på plads i dansk politik, men det vil næppe være klogt af de danske partier at vente, at det er fredelige politiske dyster, vi står foran.
Tværtimod kan vi være overbeviste om, at der venter en benhård politisk kamp i de kommende år. Ikke blot en kamp om at gå lidt frem eller tilbage ved et valg men ganske enkelt en kamp om partiernes eksistens. Det er mere end tvivlsomt, om alle de nuværende danske partier eksisterer år 2000.